מכון "הלכות שבת השנתי" – ללימוד כל או"ח "הלכות שבת" במעגל כל שבתות השנה
שעל ידי "מפעל עולמי ללימוד שולחן ערוך מחבר עם רמ"א"
אמר הקב"ה עשה לך קהלות גדולות ודרוש לפניהם ברבים הלכות שבת כדי שילמדו ממך דורות הבאים להקהיל קהלות בכל שבת ושבת

עמ"י

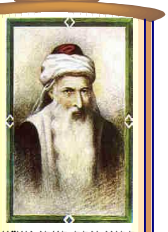

רבינו יוסף קארו זיע"א
בעל מחבר ספר "שולחן ערוך"
נפטר בעיה"ק צפת תובב"א
י"ג ניסן שנת הי"א של"ה לפ"ק
ושם מנוחתו כבוד
(שם אביו ר' אפרים ז"ל)

עש"ו

רבינו משה איסרליש זיע"א
בעל מחבר ספר "רמ"א"
נפטר מעיר קראקא יצ"ו
י"ח אייר שנת הי"א של"ג לפ"ק
ושם מנוחתו כבוד
(שם אביו ר' ישראל ז"ל)

אמר רחב"א אמר רבי יוחנן כל המשמר שבת בהלכתו אפילו עובד עבודה זרה כדור אנוש מוחלין לו

גליון י"ח

הלכות שבת השנתי

לימוד שולחן ערוך הלכות שבת לכל שבתות השנה – עמוד אחד ליום

[18] שבת פרשת משפטים

חיובא רמיא לדרוש ולתור לדעת הלכות שבת, ולעבור עליהם לפחות פעם אחת בשנה. (ספר חסידים)

קוֹדֶם הַלִּימוּד יֹאמַר: הִנְנִי רוֹצֶה לִלְמוֹד. כְּדֵי שֶׁיְּכַוֵּן הַתַּלְמִיד לִידֵי מַעֲשֶׂה. וְלִידֵי מִדּוֹת יְשָׁרוֹת. וְלִידֵי יְדִיעַת הַתּוֹרָה.
וַהֲרֵינִי עוֹשֶׂה לְשֵׁם יִחוּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ בְּשֵׁם יהו"ה וּבְשֵׁם אדנ"י מִתְיַחֲדִים יאהדונה"י
עַל יְדֵי הַנֶּעְלָם בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ בְּיִחוּדָא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל.

סדר הלימוד לשבת פ' משפטים

המשך סימן רפו – דיני תפלת מוסף בשבת

ב. כל יחיד חייב להתפלל תפלת המוספין בין אם יש צבור בעיר או לא. הגה: ואחר כך חוזר השליח ציבור התפלה כמו בשאר תפלות (בית יוסף בשם שבולי לקט):

ג. מותר לטעום קודם תפלת המוספין דהיינו אכילת פירות או אפילו פת מועט אפילו טעימה שיש בה כדי לסעוד הלב אבל סעודה אסור:

ד. היו לפניו שתי תפלות אחת של מנחה ואחת של מוספין כגון שאיחר מלהתפלל תפלת מוסף עד ו' שעות (ומחצה, טור) **שהוא זמן תפלת מנחה צריך להתפלל של מנחה תחלה ואחר כך של מוסף.** הגה: ומיהו אם הקדים של מוסף יצא (בית יוסף בשם הרשב"א). **ויש אומרים דהיינו דוקא שצריך עתה להתפלל שתיהן כגון שרוצה לאכול ואסור לו לאכול עד שיתפלל מנחה אבל אם אינו צריך עתה להתפלל מנחה יכול להקדים של מוסף.** הגה: ומיהו אם הגיע מנחה קטנה יתפלל מנחה תחלה (הר"י והרא"ש בשם ירושלמי). **ויש מי שהורה שאין עושים כן בצבור להקדים תפלת מנחה לתפלת מוסף כדי שלא יטעו:**

ה. בשבת ויום טוב אין אומרים ברכו אחר קדיש בתרא (ועיין לעיל סימן קל"ג):

סימן רפז – ניחום אבלים וביקור חולים בשבת, וכו סעיף אחד

א. יכולים לנחם אבלים בשבת וכן יכולים לבקר את החולה ולא יאמר לו כדרך שאומר לו בחול אלא אומר לו שבת היא מלזעוק ורפואה קרובה לבוא ורחמיו מרובים ושבתו בשלום. הגה: ויש אומרים דאין צריך לומר ורחמיו מרובים וכו' וכן נהגו (רמב"ם פרק כ"ד):

סימן רפח – דין תענית ודין תענית חלום בשבת, וכו י' סעיפים

א. אסור להתענות בשבת עד ו' שעות. הגה: ואפילו לומד ומתפלל אסור (מרדכי פרק קמא דשבת):

ב. יש אומרים שאדם שמזיק לו האכילה דאז **עונג הוא לו שלא לאכול לא יאכל.** הגה: וכן מי שיש לו עונג אם יבכה כדי שילך הצער מלבו מותר לבכות בשבת (אגור בשם שבולי לקט):

ג. אדם המתענה בכל יום ואכילה בשבת צער הוא לו מפני שינוי וסת (פירוש דבר קבוע) **יש אומרים שראו כמה חסידים ואנשי מעשה שהתענו בשבת מטעם זה וכן אמרו שכך היה עושה הרב ר' יהודה החסיד ז"ל:**

ד. מותר להתענות בו תענית חלום כדי שיקרע גזר דינו וצריך להתענות ביום ראשון כדי שיתכפר לו מה שביטל עונג שבת ואם תשש כחו ואינו יכול להתענות ב' ימים רצופים לא יתענה ביום ראשון ויתענה אחר כך. הגה: וכל שכן אם היה ביום ראשון חנוכה או ראש חודש או פורים או יום טוב אפילו יום טוב שני של גליות שאין להתענות עד אחר כך ויש אומרים מי שישן שינת צהרים וחלם לו חלום רע יתענה מחצי היום עד חצי הלילה ואז יבדיל וביום הראשון יתענה כאלו התענה כל יום השבת (מ"כ):

ה. יש אומרים שאין להתענות תענית חלום בשבת אלא על חלום שראהו תלת זימני ויש אומרים שבזמן הזה אין להתענות תענית חלום בשבת שאין אנו בקיאים בפתרון חלומות לידע איזה טוב ואיזה רע והעולם אומרים שנמצא בספרים קדמונים שעל שלשה חלומות מתענים בשבת ואלו הן הרואה ספר תורה שנשרף או יום הכיפורים בשעת נעילה או קורות ביתו או שיניו שנפלו ויש אומרים הרואה יום הכיפורים אפילו שלא בשעת נעילה ויש אומרים הרואה שקורא בתורה ויש אומרים הרואה שנושא אשה והא דרואה שיניו שנפלו דוקא שיניו אבל הרואה לחייו שנשרו חלום טוב הוא דמתו היועצים עליו רעה ונראה לי שהחלומות שאמרו בפרק הרואה שהם רעים גם עליהם מתענין בשבת:

ו. המתענה בשבת אומר עננו אחר סיום תפלתו בלא חתימה וכוללו באלהי נצור. הגה: ויאמר אחר תפלתו רבון העולמים גלוי וכו' כמו בחול (אור זרוע הלכות תענית):

ז. אם הקדימה לאכול הוא עונג לו כגון שנתעכלה סעודת הלילה יקדים ואם האיחור עונג לו כגון שעדיין לא נתעכל יאחר. הגה: וכן מי שיש לו סעודות כל יום כמו בשבת ישנה בשבת להקדים או לאחר (גמרא פרק כ"ב וטור):

ח. אין מתענין על שום צרה מהצרות כלל:

ט. אין צועקים ולא מתריעין בו על שום צרה חוץ מצרת המזונות שצועקים עליה בפה בשבת ולא בשופר וכן עיר שהקיפוה אנסין או נהר וספינה המטורפת בים ואפילו על יחיד הנרדף מפני אנסין או לסטים או רוח רעה זועקין ומתחננין בתפלות בשבת אבל אין תוקעין אלא אם כן תוקעין לקבץ העם לעזור לאחיהם ולהצילם (ועיין לקמן סימן תקע"ו סעיף י"ג):

י. נרדף מפני רוח רעה שאמרו לאו דוקא דהוא הדין לכל חולה שיש בו סכנה היו זועקים ומתחננין וכן נהגו לומר מצלאים בשבת על חולים המסוכנים סכנת היום. הגה: וכן מותר לברך החולה המסוכן בו ביום (ליקוטי מהר"י ברי"ן ובית יוסף בשם הר"ן פרק ג' דתענית):

סימן רפט – סדר סעודת שחרית של שבת, וכו ב' סעיפים

א. יהיה שלחנו ערוך ומטה מוצעת יפה ומפה פרוסה כמו בסעודת הלילה ויברך על היין בורא פרי הגפן והוא נקרא קידושא רבא ואחר כך יטול ידיו (ועיין לעיל סימן רע"א סעיף י"ב בהג"ה) **ויבצע על לחם משנה כמו בלילה ויסעוד וגם זה הקידוש צריך שיהיה במקום סעודה ושלא יטעום קודם לו כלום כמו בקידוש הלילה ומיהו לשתות מים בבוקר קודם תפלה מותר מפני שעדיין לא חל עליו חובת קידוש.** הגה: ועיין לעיל כל דיני קידוש סימן רע"א ער"ב רע"ג:

ב. במקום שאין יין מצוי הוי שכר ושאר משקין חוץ מן המים חמר מדינה ומקדשין עליו ואם אין לו שכר ושאר משקין אוכל בלא קידוש:

❊ ❊ ❊

הִנֵּה מוּבָא כָּאן סֵפֶר שׁוּלְחָן עָרוּךְ הִלְכוֹת שַׁבָּת מְחוּלָּק לְכָל שַׁבְּתוֹת הַשָּׁנָה. עָמוּד אֶחָד לַיּוֹם. כַּךְ יִגְמוֹר כָּל הִלְכוֹת שַׁבָּת בְּמַעֲגַל כָּל שַׁבְּתוֹת הַשָּׁנָה. וְיִזְכֶּה שֶׁיִּמְחֲלוּ לוֹ כָּל עֲוֹנוֹתָיו. נָא לְפַרְסֵם בִּבָּתֵּי כְּנֵסִיּוֹת וּבְבָתֵּי מִדְרָשׁוֹת. וּבִשְׁמִחוֹת. וּלְכָל הַחֲבֵרִים וִידִידִים. לְזַכּוֹת אֶת הָרַבִּים לִהְיוֹת "בֶּן עוֹלָם הַבָּא" עַל יְדֵי לִימוּד "הֲלָכָה" בְּכָל יוֹם. שֶׁהוּא "תּוֹרָה לִשְׁמָהּ"!
וְכָל הַמְזַכֶּה אֶת הָרַבִּים גליון י"ח – שבת פרשת משפטים [18] זוֹכֶה לְבָנִים צַדִּיקִים!

כל השומר שבת כהלכתו

מוחלין לו על כל עוונותיו